

Jyväskylän kelluva kokoelma

YKN Kevätkokous 17.4.2015

Hanna Martikainen

JYVÄSKYLÄ

Kellutus Jyväskylässä

- Käytössä Jyväskylän maalaiskunnassa 1990-luvulta lähtien
- Lama-ajan innovaatio, vastaus määrärahojen vähyyteen
- Jyväskylän kaupungissa yhteinen varausjono 2000-luvulla, mutta toimipisteissä omat kokoelmat
- Työkäytäntöjen yhtenäistäminen: **osittainen kellutus (=yhteiskokoelma)** otettiin kuntaliitoksessa osaksi myös uuden Jyväskylän kaupunginkirjaston toimintaa vuonna 2009
- Tavoitteena kustannusten ja kuljetusten minimoiminen

Jyväskylän yhteiskokoelma

- yhteiskokoelman uutuushankintaan n. 22 % käytössä olevasta aineistomäärärahasta v. 2015, sisältäen tietokannat ja e-aineiston
- Yhteiskokoelman osastot:
 - aikuistenosasto, musiikkiosasto
 - nuortenosasto ja lastenosasto (käytössä vain av-aineistossa)
- Yhteiskokoelmaan hankitaan suoraan:
 - AV-aineisto: elokuvat (DVD:t, blu-rayt), kielikurssit, pelit, cd-romit, aikuisten äänikirjat
 - Aikuisten kirjallisuus: varausjonojen purkukirjat, vieraskielinen kaunokirjallisuus
- Kellutusajo: suurin osa aikuisten kirjoista ja musiikkiaineistosta hankitaan ensin toimipisteiden omiin kokoelmiin
 - siirtyvät yhteiskokoelmaan 2-3 vuoden jälkeen hankinnasta

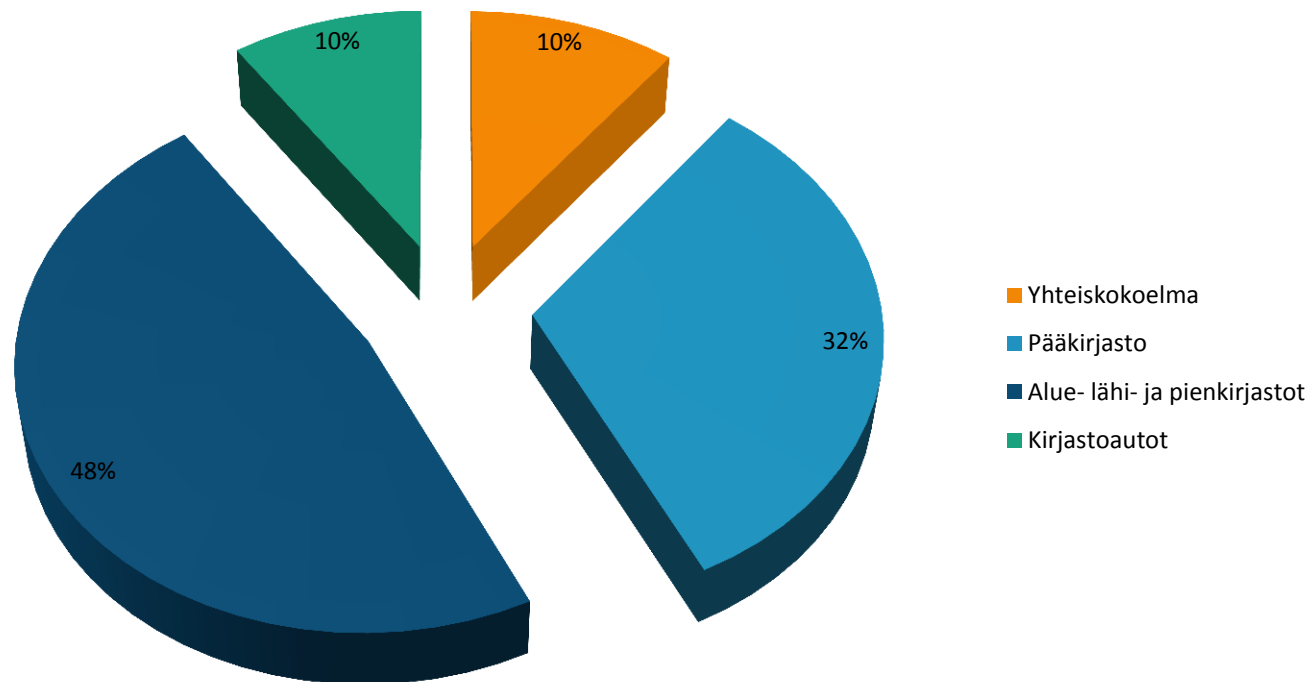

Yhteiskokoelman uutuushankinta

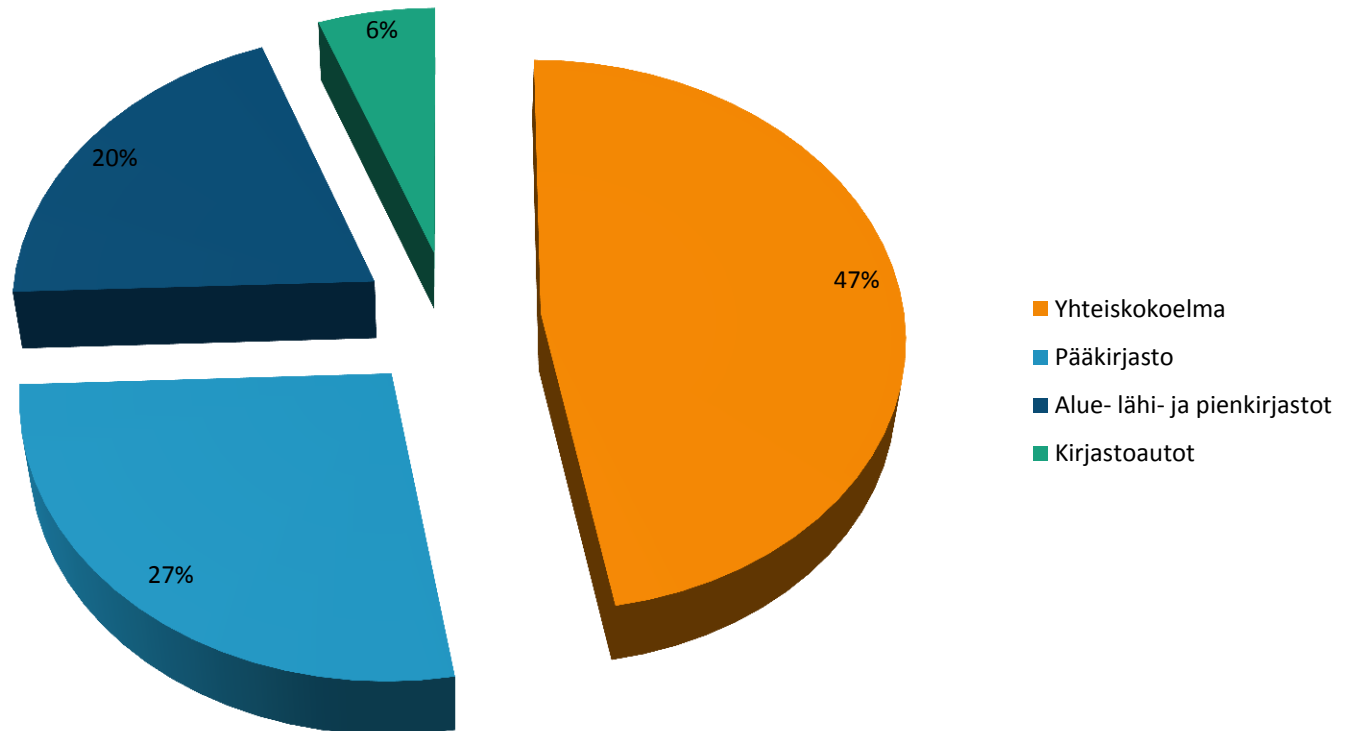
- Av-aineiston hankkivat yhteiskokoelmaan vastuukirjastonhoitajat ja -informaatikot pääkirjastossa ja Vaajakosken aluekirjastossa
- Jako lähtöpisteisiin tapahtuu pääkirjaston hankinta- ja luettelointiosastolla
- Jakamisessa otetaan huomioon myös varausjono (varausten noutopaikat)

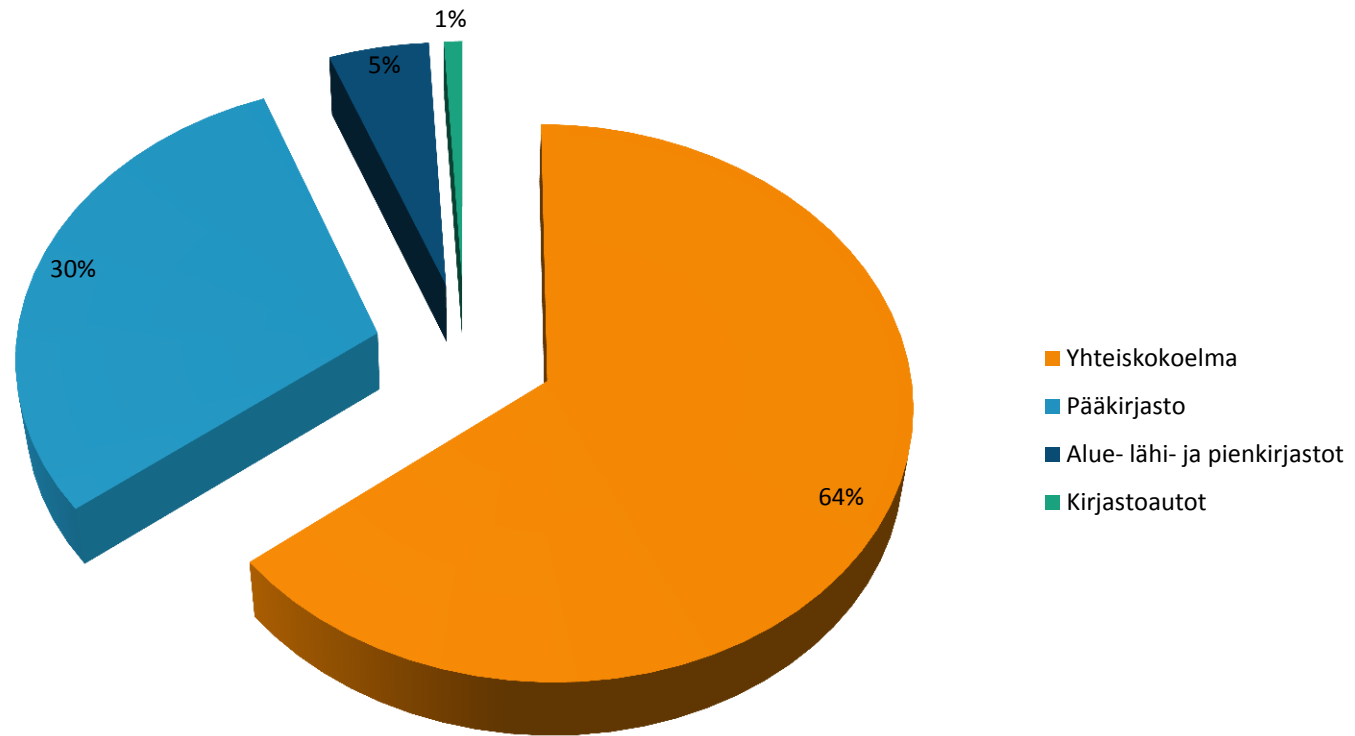
Aineiston hankinta Jyväskylän kaupunginkirjastossa 2014 (niteet)

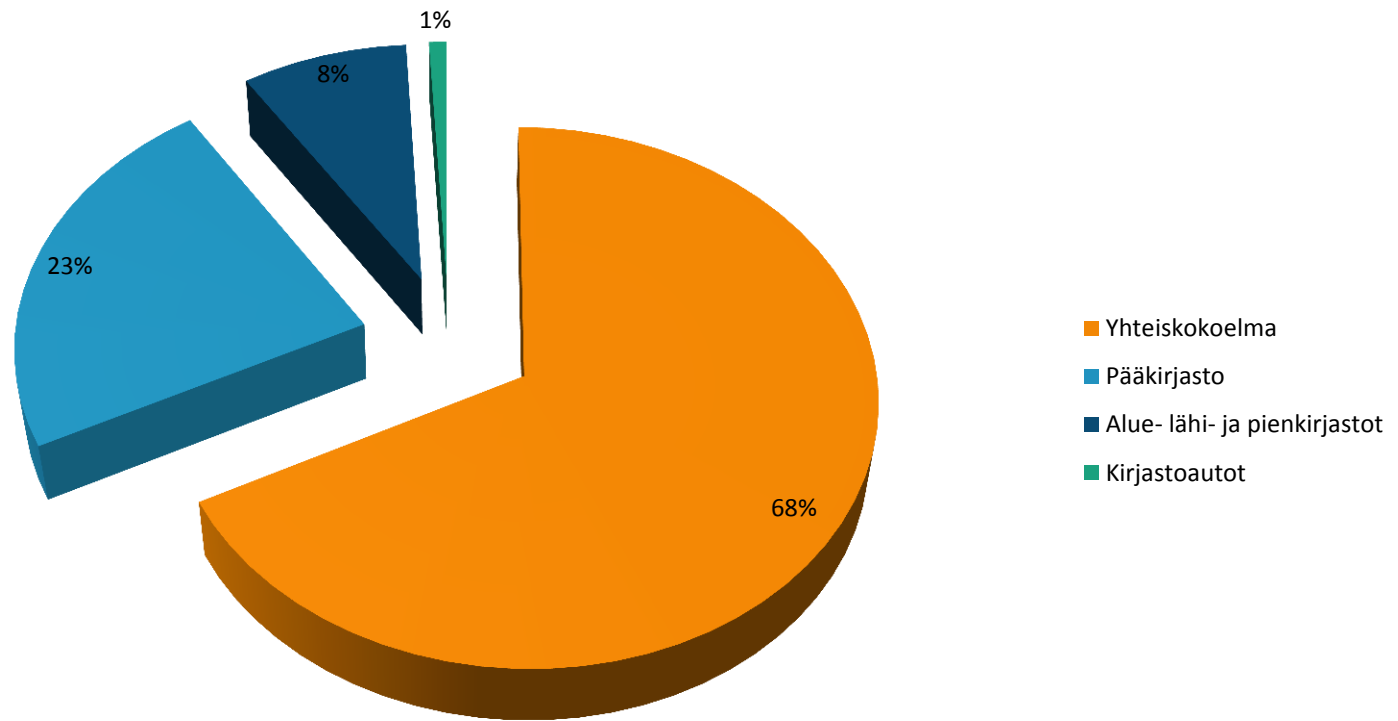
Jyväskylän yhteiskokoelman osuus kokoelmasta 2014 (niteet)

Jyväskylän yhteiskokoelman osuus aikuisten tieto- ja kaunokirjoissa 2014

Jyväskylän yhteiskokoelman osuus musiikkiäänitteistä (CD+DVD) 2014

Yhteiskokoelmasta poistaminen

- Yhteiskokoelman aineiston poistavat toimipisteet yhteisvastuullisesti
 - ennen poistamista aineiston kotiosasto vaihdetaan tietokannassa omaksi toimipisteeksi tilastoinnin vuoksi
 - yhteiskokoelmasta huolimatta tavoitteena on saada yksikkökohtaiset poistotilastot

Tilastointi

- Toimipistekohtaisia kokoelmatilastoja voi tehdä vain otannalla
 - havainto-osastot elävät koko ajan
 - osa aineistosta hankitaan toimipisteiden kokoelmiin, osa suoraan yhteiskokoelmaan
 - hankinta vs. poistot, kokoelmatyön suunnittelu yksiköissä vaikeutunut tältä osin
 - Verrattuna PallasProhon Aurora on helpottanut niteiden hallintaa ja tilastointia
- ⇒ Selkeät kokoelmatilastot saa vain koko kirjastopalveluiden osalta

Miltä kellutus näyttää Aurorassa Omistava yksikkö

Ollikainen: Nälkävuosi

Luettelotietue						
MARC						
Saatavuus						
Kuvaus						
Muutoshistoria						
Omistavan yksikön mukaan						
Jyväskylä						
Nimi	Yhteensä	Hyllypaikka	Hyllyssä	Lainassa	Ei lainattavana	Ensimmäinen eräpäivä
Jyväskylän kaupungin pääkirjasto - Maakuntakokoelma	1	84.2 OLL - Historia			1	
Kuokkalan pienkirjasto - Viikkolainat	1	84.2 OLL - Historia	1			
Laitoskirjastot - Keskussairaala	1	84.2 OLL - Historia	1			
Jyväskylä yhteiskokoelma - Aikuistenosasto	25	84.2 OLL - Historia	12	13		28.4.2014

Miltä kellutus näyttää Aurorassa Havaintoyksikkö

Ollikainen: Nälkävuosi

Luettelotietue						
MARC						
Saatavuus						
Kuvaus						
Muutoshistoria						
Havaintoyksikön mukaan						
Jyväskylä						
Nimi	Yhteensä	Hyllypaikka	Hyllyssä	Lainassa	Ei lainattavana	Ensimmäinen eräpäivä
Jyväskylän kaupungin pääkirjasto	8		2	5	1	
Jyväskylän kaupungin pääkirjasto - Aikuistenosasto	7	84.2 OLL - Historia	2	5		5.5.2014
Jyväskylän kaupungin pääkirjasto - Maakuntakokoelma	1	84.2 OLL - Historia			1	
Kirjastoauto Wivi - Aikuistenosasto	1	84.2 OLL - Historia		1		28.4.2014
Halssilan lähikirjasto - Aikuistenosasto	1	84.2 OLL - Historia		1		28.4.2014
Keljonkankaan lähikirjasto - Aikuistenosasto	1	84.2 OLL - Historia		1		15.5.2014
Keltinmäen lähikirjasto - Aikuistenosasto	1	84.2 OLL - Historia	1			
Korpilahden lähikirjasto - Aikuistenosasto	1	84.2 OLL - Historia		1		9.5.2014
Kirjastoauto Martti - Aikuistenosasto	1	84.2 OLL - Historia	1			
Kortepohjan lähikirjasto - Aikuistenosasto	2	84.2 OLL - Historia	1	1		6.5.2014
Kuokkalan pienkirjasto - Viikkolainat	1	84.2 OLL - Historia	1			
Kypärämäen pienkirjasto - Aikuistenosasto	1	84.2 OLL - Historia	1			
Vaajakosken aluekirjasto - Aikuistenosasto	2	84.2 OLL - Historia	2			
Kirjastoauto Aino - Aikuistenosasto	1	84.2 OLL - Historia	1			
Palokan aluekirjasto - Aikuistenosasto	2	84.2 OLL - Historia	2			
Tikkakosken lähikirjasto - Aikuistenosasto	2	84.2 OLL - Historia	1	1		22.5.2014

Miltä kellutus näyttää Arenassa

Nälkävuosi

Tekijä: Ollikainen, Aki
Julkaisuvuosi: 2012
Kieli: suomi
Aineistolaji: Kirja
Kategoria: Kaunokirjallisuus
Kustantaja: Helsinki : Siltala, 2012 (Hämeenlinna : Kariston Kirjapaino)
Kuvaus
ISBN: 978-952-234-089-4
Lisätietoja: Lisäpainokset: 4.-5. p. 2012. - 6. p. 2013.
Lisätietoja: 139 s. ; 22 cm.

★★★★★★★★

Ole hyvä ja kirjaudu sisään
tehdxsesi varaus

Lisää omaan hyllyyn

Kerro kaverille

Muut aineistolajit

Keski-kirjastoissa hyllyssä yht. 41
Lainauskertoja yhteensä: 1412
Lainauskertoja tänä vuonna: 147

SAATAVUUS

Jyväskylä	
Jyväskylän kaupungin pääkirjasto	Saataavilla
Kirjastoauto Wivi	Lainassa
Halssilan lähikirjasto	Lainassa
Keljonkankaan lähikirjasto	Lainassa
Keltinmäen lähikirjasto	
Osasto: Aikuistenosasto Sijainti Historia Hyllypaikka: 84.2 OLL Yhteensä 1 Hyllyssä 1	Saataavilla

Kellutus on toimiessaan kiva ja näppärä...

- Kuljetusmäärät siedettäviä, vähemmän paluukuljetuksia
- Hankintamäärärahojen järkevä käyttö: kaikkien ei tarvitse hankkia kaikkea
- Pienempiinkin yksiköihin saadaan laajasti aineistoa nähtäville
- Asiakaskunta muokkaa kokoelmaa näköisekseen
- Kokoelmat elävät myös muuten kuin uutuushankinnan ja poistojen kautta, mahdollisuus paikata kevyellä mallilla oman kokoelman puutteita

... mutta mitä teen, kun hyllyssäni on kahdeksan Päätaloa?

Turhaa hyllytystä ja kasautumista, voisiko kirja "kääntyä" jo palautuksessa tai automaatilta – joko **poistoon** tai kiertoon muualle?

Kokoelmatyökalun suunnittelu kelluvalle kokoelmalle

Nykyinen
kirjastojärjestelmä ei
tarjoa tarpeeksi
välineitä (kelluvan)
kokoelman hallintaan

⇒ Pistettiin pystyyn
projekti vaatimusten
määrittelemiseksi
kirjaston
näkökulmasta

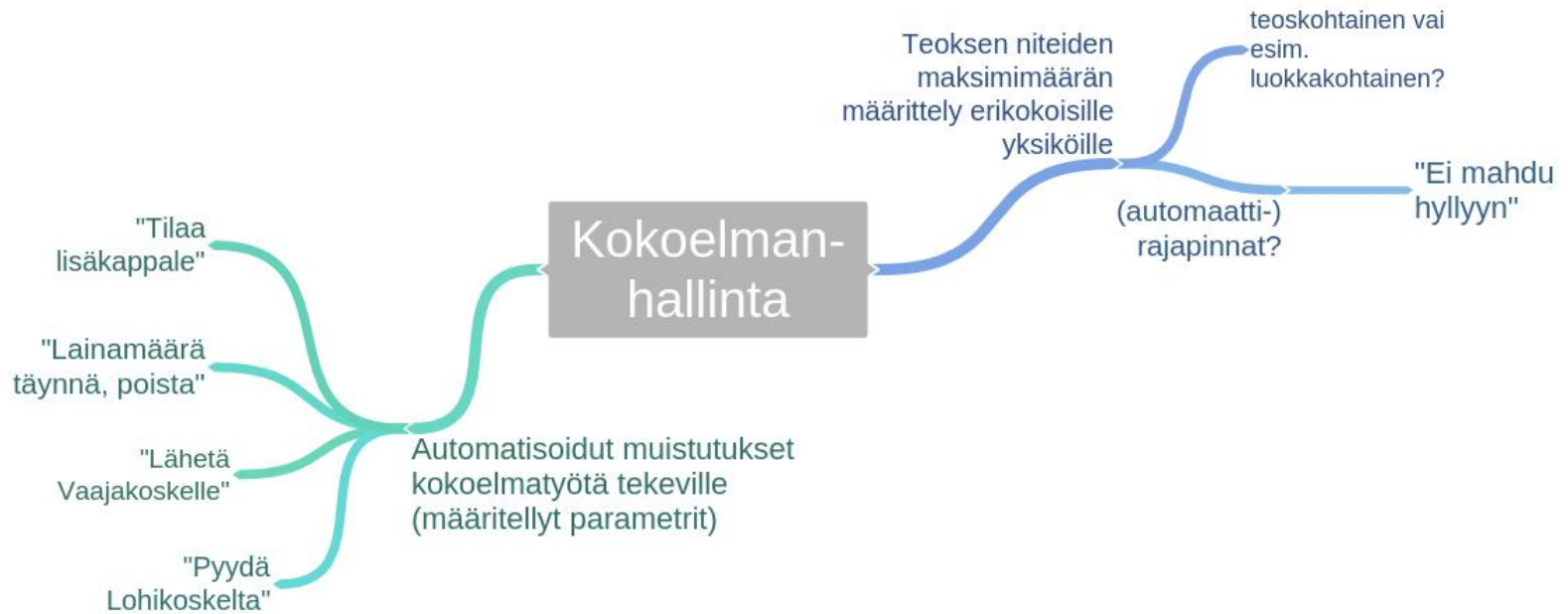
Tavoitteet?

- Etsitään kokoelmatyön suurimmat ongelmakohdat ja mietitään, voidaanko niitä ratkoa teknisesti, käytännössä automatisoimalla joitain tehtäviä.
 - tavoitteena on miettiä vapaasti, mitä oikeasti tarvitaan, murehtimatta vielä tässä vaiheessa siitä, voidaanko asiaa toteuttaa nykyisillä järjestelmillä – todellisuus tulee vastaan jossain vaiheessa väistämättä
- Kelluva kokoelma elää jatkuvasti, voisiko kokoelma- ja lainadataa hyödyntää tehokkaammin – ei vain jälkikäteen tilastojen pohjalta, vaan reaaliaikaisesti?

Se voisi vaikkapa...

coggle

Markkinoilta apua tasapainoiluun

- Ratkaisuja kokoelmanhallintaan, esimerkiksi:
 - Smart Float (Evergreen)
 - Decision Center (Innovative)
 - collectionHQ (tietojen siirto kirjastojärjestelmästä cHQ:n palvelimelle, joten toimii ”kaikkien” kirjastojärjestelmien kanssa)

Myös Axiell kiinnostunut kehittämään omaa tuotettaan, joka ottaisi mahdollisesti huomioon myös automaattirajapintojen hyödyntämisen kokoelman tasapainotuksessa

KIITOS

Image courtesy of Chaiwat / FreeDigitalPhotos.net

”Kaikki täällä alhaalla kelluu.”
(Stephen King: Se)

hanna.martikainen@jkl.fi

JYVÄSKYLÄ

